

5 / 2008

Katowice, 14 marca 2008

Informacja dla dziennikarzy

Zintegrowane badania wód podziemnych umożliwiają efektywne i dokładne określenie jakości wody. Precyzyjna identyfikacja ognisk zanieczyszczenia i substancji zanieczyszczających wspomaga skuteczną ochronę wód podziemnych. Na jej podstawie można doprowadzić do ograniczenia kolejnych zrzutów substancji zanieczyszczających oraz ich dalszego rozprzestrzeniania się w wodach podziemnych.

Dokładne wskazanie ognisk zanieczyszczenia pozwala na przyspieszenie rewitalizacji terenów zanieczyszczonych, a także na znaczące zmniejszenie kosztów oczyszczania wód podziemnych.

W trakcie Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Ochrona wód podziemnych na terenach zanieczyszczonych przez przemysł”, która odbyła się 12-13 marca 2008 r. w Katowicach czescy, niemieccy i polscy naukowcy przedstawili procedurę zintegrowanego badania wód podziemnych. Jej powszechne zastosowanie może przyspieszyć osiągnięcie dobrej jakości wód podziemnych, zwłaszcza na obszarach, które zostały zanieczyszczone w wyniku działalności przemysłowej. Ma to ogromne znaczenie w rejonach, w których trwają funkcjonalne przekształcenia terenów poprzemysłowych.

Zintegrowane podejście do badania jakości wód podziemnych opracowano w projekcie „Ochrona wód podziemnych na terenach zanieczyszczonych przez przemysł” (MAGIC) zrealizowanym w ramach programu INTERREG IIIB CADSES przez Główny Instytut Górnictwa i Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych z Katowic, Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie, Instytut Zdrowia Publicznego w Ostrawie (Republika Czeska), Urząd Miasta Stuttgart (Niemcy) oraz Urząd Miasta Olsztyna. Zostało ono zastosowane na czterech terenach badawczych w trzech krajach Unii Europejskiej w Polsce (Trachy, Olsztyn), w Niemczech (Stuttgart) i Republice Czeskiej (Ostrawa).

Zintegrowane badania wód podziemnych umożliwiają efektywne i dokładne określenie jakości wody. Do precyzyjnej identyfikacji ognisk zanieczyszczenia i substancji zanieczyszczających służy metoda imisyjnych pompowań badawczych (IPT). Na jej podstawie można doprowadzić do ograniczenia kolejnych zrzutów substancji zanieczyszczających oraz ich dalszego rozprzestrzeniania się w wodach podziemnych.

Dokładne wskazanie ognisk zanieczyszczenia pozwala na przyspieszenie rewitalizacji terenów zanieczyszczonych, a także na znaczące zmniejszenie kosztów oczyszczania wód podziemnych.

Zintegrowane badania wód podziemnych są również odpowiednie do obserwacji trendów jakości wód w zbiornikach wód podziemnych zgodnie z wymaganiami Ramowej Dyrektywy Wodnej i Dyrektywy dla Wód Podziemnych.

Zintegrowane podejście zapewnia możliwość osiągnięcia prawnie niepodważalnych wyników badań i jest niezwykle przydatne do wykrycia sprawy zanieczyszczenia, który powinien naprawić powstałą w środowisku szkodę. Jest stosowane w Niemczech przez władze właściwe do spraw ochrony środowiska.

Przedstawiciel Agencji Ochrony Środowiska Badenii i Wirttembergii podkreślił, że zintegrowane podejście do ochrony wód podziemnych jest na terenie tego landu stosowane z powodzeniem od ponad dziesięciu lat. Przedstawiciel ministerstwa środowiska Republiki Czeskiej stwierdził, że będzie ono rekomendowało do stosowania metodę imisyjnych pompowań badawczych (IPT) zanim zostanie ona oficjalnie zaakceptowana.

Uczestnicy Konferencji zgodzili się, że zaprezentowane zintegrowane badanie wód podziemnych oraz metoda imisyjnych pompowań badawczych, a także towarzyszące jej oprogramowanie stanowią nowoczesne i efektywne narzędzia do identyfikacji substancji zanieczyszczających oraz sprawcy szkody środowiskowej, a tym samym do skutecznego zarządzania jakością wód podziemnych. Narzędzia te powinny zostać obecnie zastosowane przede wszystkim do badania terenów, które stanowią zagrożenie dla czystości wód podziemnych jak składowiska odpadów czy zlikwidowane gazownie, jak ta w Olsztynie.

Uczestnicy dyskusji przedstawili wiele barier administracyjnych i proceduralnych, które utrudniają wdrożenie metody zintegrowanego badania wód podziemnych do praktyki administracyjnej w Polsce. Szczególnie podkreślano trudności wynikające z własności obiektów oraz uregulowań prawnych.

Przedstawiciel Starostwa Gliwickiego zadeklarował chęć zorganizowania spotkania geologów powiatowych na temat szans możliwości wdrożenia metodyki IPT w Polsce.

Realizatorzy Projektu MAGIC wyrazili zgodę na wydanie w języku czeskim, polskim i niemieckim poradnika „Handbook for Integral Groundwater Investigation” w celu upowszechnienia stosowania metody imisyjnych pompowań badawczych (IPT).

Przyjęto, że Koordynator Projektu poinformuje Ministra Środowiska oraz Ministra Gospodarki o rezultatach osiągniętych w Projekcie MAGIC, a szczególnie o wynikach badań i doświadczeniach uzyskanych na terenach badawczych w Polsce (Trachy k/ Gliwic oraz Olsztyn). Ponadto zaprezentuje metodykę IPT oraz specjalistyczne oprogramowanie do ich planowania.

Czescy, Niemieccy i Polscy naukowcy są przekonani, że zintegrowane podejście przyczyni się do osiągnięcia w Unii Europejskiej do roku 2015 dobrego stanu w zbiornikach wód podziemnych.

Strona internetowa Projektu MAGIC - www.magic-cadses.com

Wanda Jarosz
Rzecznik prasowy IETU
tel. 032 254-60-31 wew. 136
kom. 609-770-140
jarosz@ietu.katowice.pl

W Polsce, tereny badawcze, znajdowały się w Trachach w powiecie gliwickim oraz w Olsztynie. W Trachach istniejące składowiska odpadów pogórnicych, pogalwanicznych i komunalnych stwarzają zagrożenie dla wód podziemnych użytkowego poziomu wodonośnego Górnej Odry. Natomiast była olsztyńska gazownia to obiekt przemysłowy znajdujący się w centrum miasta. Stanowi źródło zanieczyszczeń organicznych, stwarzających zagrożenie dla wód powierzchniowych i podziemnych. Ponadto obniża atrakcyjność inwestycyjną i turystyczną terenów sąsiednich. W Stuttgarcie badania prowadzono w przemysłowej dzielnicy Feuerbach, w której od dziesięcioleci występuje poważne zanieczyszczenie środowiska. Czwarty poligon badawczy stanowił teren byłej Koksowni „Vitkovice” w Ostrawie, zanieczyszczony substancjami organicznymi i nieorganicznymi - wielopierścieniowe węglowodory, fenol i amoniak oraz metale ciężkie.

Na terenach badawczych za pomocą innowacyjnej metody imisyjnych pompowań badawczych zidentyfikowano i oceniono główne ogniska zanieczyszczenia wód podziemnych. Na podstawie oceny ryzyka zaproponowano koncepcję ograniczenia zanieczyszczenia wód podziemnych.